

Tartu Lasteaed Lotte

Roheline Kool 2026: keskkonnaküsitlus töötajatele – vastused

Küsimuste ja vastuste koguarv

Näitajad	Arv
Küsimusi kokku	49
Vastajaid kokku	14

1. SISSEJUHATUS JA ÜLDINFO

1.1 Kas hoolitsed selle eest, et lasteaia lapsed ja lapsevanemad oleksid teadlikud, et lasteaed osaleb Rohelise kooli programmis?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah	7
Pigem jah	5
Ei	2
Kokku	14/14

1.6 Kas panustad aktiivselt lasteaia Rohelise Kooli tegevustesse?

Vastuse variant	Vastuste arv
Pigem jah	6
Jah	5
Pigem ei	3
Kokku	14/14

1.3 Kas lapsevanematele on loodud võimalus(ed) panustada lasteaia keskkonnahariduslikesse tegevustesse?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah, mitmel erineval viisil	9
Jah, mõningal määral	5
Kokku	14/14

1.4 Kas tutvustad lastele lasteaia keskkonnapõhimõtteid?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah	8
Aeg-ajalt	6

Kokku

14/14

1.4 Kas lasteaia ürituste (nt ekskursioonid, spordipäevad, aktused jm) korraldamisel arvestatakse keskkonnapõhimõtetega?

Vastuse variant

Vastuste arv

Alati

9

Aeg-ajalt

5

Kokku

14/14

1.5 Kas lasteaia keskkonnaalased tegevused on jõudnud ka Sinu koju? Nimeta!

Vastused

1. Prügi sorteerimine, asjade taaskasutus ja ökoloogiliste/FairTrade toodete eelistamine, jalgsi liikumise eelistamine.
 2. Prügi sorteerimine, vee säästmine ja kogumine, elektrit kasutan seal kus ise ja vajan, taaskasutus erineval viisil.
 3. Varasemate aastatega on kujunenud harjumused, mida järjepidevalt teen, nt digikoristus.
 4. Ikka! Näiteks alumiiniumfooliumist kaante kogumine, rohekooli kalendri jälgimine.
 5. Arukas ja kokkuhoidlik vee tarbimine, ei osta asju vaid katsume taaskasutada.
-

6. Mulle tundub, et kõige enam on jõudnud toidu raiskamise vähendamine.

7. Prügi sorteerimine, vee ja elektri säästmine, taaskasutus.

8. Prügi sorteerimist tegin juba enne programmi.

9. Kogun nt küünlaümbriseid ja fooliumkaasi.

10. Järgin kodus sarnaseid põhimõtteid.

11. Fooliumkaante kogumine näiteks.

12. Pigem kodust lasteaeda.

13. Prügi sorteerimine.

Kokku

13/14

1.3 Kas oled mõelnud, milline võib olla Rohelise Kooli tegevuste mõju maailmas laiemalt? Kirjelda lühidalt.

Vastused

1. Ma arvan, et sisuliselt ei ole vahet, kas on just nimelt Rohelise Kooli mõju või ollakse muidu keskkonda hoidev... aga üks Roheline Kool aitab teemat pildis hoida. Mõju on ilmselt eelkõige seeläbi, et lapsed jagavad esiteks kodus seda, mida lasteaias õpivad, ja teiseks kasvavad neist tõenäoliselt ka tulevikus ümbritsevat keskkonda väärtustavad kodanikud.

2. Eks see paneb inimesi rohkem mõtlema sellele, kuidas keskkonna eest paremini hoolt kanda. Mõne tegevusega muidugi tekib ka mõnikord tunne, et on asjad liiga üle mõeldud ja kogutavate asjad pesuks läheb näiteks jällegi palju vett, mis omakorda on jällegi probleem.

-
3. Nii ei ole mõelnud. Küll aga on keskkonda säästev käitumine olnud see, mida olen juba aastaid teinud ja siin olen küll mõelnud, et see on minu/meie panus keskkonna säästmiseks.

 4. Laste suurem keskkonnateadlikkus mõjutab tulevikuperspektiivis kindlasti erinevaid keskkonnavalaseid otsuseid riikide tasandil.

 5. Läbi laste saame kujundada hoiakuid, vähendada tarbimist, soodustada teadlikumat tarbimist jm.

 6. Puhta vee säilitamine ning selle säästlik kasutamine ja prügi sorteerimine.

 7. Kasvab üles põlvkond, kes teeb keskkonda säästvaid otsuseid.

 8. Ressursside mõistlik kasutamine, looduse kestma jäämine.

 9. Igal tegevusel või tegemata jätmisel on mõju.

 10. Õpetada lastele loodussäästlikku mõtteviisi.

 11. Ei ole nii laialt mõelnud.

 12. Saab ka palju soodsamalt.

 13. Ei ole.
-

Kokku

13/14

2. ELURIKKUS, LOODUS JA ÕUEALA

2.1 Kas lasteaial on niitmata ala, kus ei niideta või niidetakse harva?

Jah – 14

2.2 Kui sageli uurid oma rühma lastega õuealal kasvavaid putukaid, loomi ja taimi?

Vastuse variant	Vastuste arv
Igal aastaajal vähemalt korra	7
Iga kuu	4
Iga nädal	2
Ainult projektõppe raames	1
Kokku	14/14

2.3 Kas oled teinud midagi, et suurendada lasteaia õueala elurikkust (nt putukahotell, kompost jne)? Kui jah, siis mida?

Vastused

1. Kompostin aiajäätmeid. Jälgin, et lapsed ei mängiks elusolenditega (nt vihmausside kogumine jms). Talvel lindude toitmine.
2. Kompostikastist võtnud mulda meie peenrakasti, külvanud sinna siis tolmeldajatele ja mingi koguse lilli.
3. Ehitanud putukahotelli, istutanud lilli ja puid, viinud taimed kompostikasti jm.
4. Peenrakastiga toimetamine, seemnete, taimede muretsemine, rohimine jne.
5. Olen suunanud lapsi viima komposti sinna sobivat materjali.
6. Lasteaias on liblikapeenar, putukahotellid ja kompostkast.
7. Lillede, taimede istutamine, niite komposteerimine.
8. Kasvatame ise taimi: lilli ja juurvilju.

9. Jah, kompost, putukahotell.

10. Ei ole veel jõudnud.

11. Ei ole.

12. Kompost.

13. Ei.

Kokku

13/14

2.4 Kas oled rühmas uurinud, kui palju Eesti seene-, taime- ja loomaliike lapsed tunnevad?

Vastuse variant

Vastuste arv

Vähesel määral

8

Jah

5

Ei

1

Kokku

14/14

2.5 Kas olete kaardistanud rühma toataimed?

Vastuse variant

Vastuste arv

Jah

13

Ei

1

Kokku

14/14

2.6 Nimeta toataim(i), mida olete rühmas kaardistanud.

Vastused

1. Need, mis rühmas kasvavad.

2. Sulgvõhk, aaloe, viigipuu.

3. Havisaba ja draakonipuu.

4. Sõnajalg ja sulgvõhk.

5. Ei ole kaardistanud.

6. Sõnajalg, sulgvõhk.

7. Sulgvõhk ja kaktus.

8. Sõnajalg, luuderohi.

9. Kaktus ja sulgvõhk.

10. Kaktus ja sulgvõhk.

11. Sulgvõhk, toakask.

12. Tupsroht liilia.

13. Aaloe, sulgvõhk.

14. Aaloe.

Kokku

14/14

2.7 Kas õpetad lastele toataimede eest hoolitsemist?

Vastuse variant

Vastuste arv

Mõningal määral

10

Jah

4

Kokku

14/14

2.8 Kui tihti viid õppe- ja kasvatustegevusi läbi lasteaia õuealal?

Vastuse variant	Vastuste arv
Vähemalt korra kuus	6
Harva	5
Vähemalt korra nädalas	3

Kokku	14/14
--------------	--------------

2.9 Milliseid võimalusi õuesõppeks oled lasteaia õuealale loonud?

Vastused

1. Kasutan ära seda, mida lasteaial pakkuda on (peenramaa, kolmnurk rühmaga omaette tegutsemiseks, põnevad õuesõppe vahendid, sensoorsed kastid jpm).
 2. Olen teinud orienteerumist, looduslike vahenditega õppetegevusi. õueala korrastamist, hommikuringe, aardejahti jms.
 3. Püsivaid võimalusi ei ole jõudnud veel ise juurde luua, küll aga olen kasutanud olemasolevaid võimalusi lastega.
 4. Vanematega koostöös oleme saanud õue lastega kasutamiseks naelu, haamreid ja puitu. Samuti ühe binokli.
 5. Vahendid enamasti selleks korraks ja rühmas. Õues lähevad kaduma.
 6. Olen teinud plakati taimedest, mida lasteaia õues leidub.
 7. Ilmavaatlus, käbid-kastanid, pajuonn, veemäng jm.
 8. Isiklikult ei ole midagi loonud (pole õpetaja).
 9. Materjalidega eelnevate pesade täiendamine.
-

10. Toonud looduslikke vahendeid õppimiseks.

Kokku

10/14

2.10 Mis võiks lasteaia õuealal olla õuesõppe korraldamiseks teisiti?

Vastused

1. Võiksime muretseda erinevaid vabasid/lahtiseid (ingl keeles "loose parts") mänguvahendeid lisaks pottidele, pannidele, liivamänguasjadele, nt autoteedeks maalitud lauajuppe, kände, renne jms, millest nad saaksid ehitada ja teid, linnu jms. Võiks mõelda ka kolahoovile.

2. Rohkem laste kaasamist keskkonna korrashoidu, laste huvide arvestamist õuesõppe läbiviimisel.

3. Ühtsed reeglid õuealal. Et erinevaid vahendeid ei lastaks laiali tassida ja ära lõhkuda.

4. Vahendid võiksid olla õues olemas, et neid saaks ka iga kell kasutada.

5. Ei ole sellele mõelnud, sest ise õppetegevusi otseselt ei planeeri.

6. Ei tea. Enamasti meeldib minna väravast välja.

7. Tahtmist teha kõike koos lastega.

8. Seni kõik hästi toimunud.

9. Rohkem valmis vahendeid.

10. Suurem varjualune.

11. Ei tea.

Kokku

11/14

3. JÄÄTMED JA RESSURSIÄÄST

3.1 Kui kindlalt sa end tunnend rühma jäätmete sorteerimisel?

1 – väga ebakindlalt, 5 – väga kindlalt

Vastuse variant	Vastuste arv
5	7
4	5
3	2
Kokku	14/14

3.2 Kas lasteaial on jäätmete suhtes olemas selged põhimõtted?

Jah – 14

3.3 Milliseid võimalusi on lasteaed loonud kogukonna ümbruse puhtana hoidmiseks?

Vastused

1. Maailmakoristuspäeva raames lasteaia ümbruse koristamine ja seeläbi ka teadlikkuse tõstmine. Seda on näha, kui erinevatel õppekäikudel lapsed märkavad maas vedelevat prügi ja soovivad ära koristada.
 2. Osalemine maailmakoristuspäeval, õppekäikudel prügi koristamine, osalemine erinevates kampaaniates, kuhu kaasatakse ka peresid.
 3. Käime lastega prügi koristamas. jäätmejaam on lähedal. lasteaias sees on kogumiskastid erineva prügi kogumise jaoks.
-

-
4. Laste territooriumil ja ka avatud territooriumil on olemas prügikastid, osaleme maailmakoristuspäevadel jm.

 5. Prügikast väljast poolt aeda viidi küll ära (mõistlik), käime koristamas.

 6. Lapsed käivad lasteaia ümbrust prahist koristamas.

 7. Prügi sorteerisime süsteem, prügikoristuspäev.

 8. Lasteaias on erinevad kogumiskastid.

 9. Vastavad prügikonteinerid.

 10. Jäätmete sorteerimine.

 11. Prügikoristus nädal.

 12. Nähtavad prügikastid.

 13. Talgud, prügikastid.

Kokku

13/14

3.4 Kui järjepidevalt teed paberit säästes kahepoolseid koopiaid?

Vastuse variant

Vastuste arv

Aeg-ajalt

8

Alati

5

Mitte kunagi

1

Kokku

14/14

3.5 Kas väljasõitudel kasutatakse söögi-joogi serveerimisel korduvkasutatavaid nõusid?

Vastuse variant	Vastuste arv
Alati	12
Mõnikord	2
Kokku	14/14

3.6 Kas lasteaias kasutatakse ümbertöödeldud paberist tualettpaberit ja käterätte?

Vastuse variant	Vastuste arv
Ei oska öelda	7
Jah	6
Ei	1
Kokku	14/14

3.7 Kas kasutate lasteaia haljasaladel komposti?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah	9
Mõnikord	4
Kokku	13/14

3.8 Kas lasteaias kasutatakse koristamisel loodussäästlikke puhastusvahendeid?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah	8
Osaliselt	5
Kokku	13/14

3.9 Kas viid kodus aegunud ravimid tagasi apteeki või jäätmejaama?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah	11
Ei	2
Mõnikord	1
Kokku	14/14

4. TRANSPORT, TOIT JA ENERGIA

4.1 Kuidas Sa tavaliselt tööle tuled?

Vastuse variant	Vastuste arv
Autoga	8
Jalgsi	2

Jalgrattaga	2
Ühistranspordiga	2
Kokku	14/14

4.2 Kas töötajad jagavad võimalusel autosõite?

Vastuse variant	Vastuste arv
Mõnikord	9
Jah	5
Kokku	14/14

4.3 Kas lasteaias õpetatakse toidu päritolu ja transpordi keskkonnamõjude kohta?

Vastuse variant	Vastuste arv
Mõnikord	9
Jah	5
Kokku	14/14

4.4 Kas tutvustate lastele rühmas päeva menüüd?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah	8

Ainult siis, kui lapsed ise küsivad	5
Ei	1
Kokku	14/14

4.5 Kas lastel on võimalik lasteaias (õppeaias, aknalaual vm) toidutaime kasvatada ja seda süüa?

Jah – 14

4.6 Kas sööd tihti kala? (Vihje: Läänemere tervis)?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah	5
Pigem harva	5
Sageli	4
Kokku	14/14

4.7 Kas tunned kaupadel ära keskkonnamärgised (Eesti mahe, EL mahe, Fairtrade)?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah	9
Osaliselt	4

Ei	1
Kokku	14/14

4.8 Kas oled neid märgiseid tutvustanud ka lastele?

Vastuse variant	Vastuste arv
Ei	9
Osaliselt	4
Jah	1
Kokku	14/14

4.9 Kas igas ruumis saab temperatuuri reguleerida?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah	11
Osaliselt	3
Kokku	14/14

4.10 Kas reguleerid ruumide temperatuuri optimaalseks?

Jah – 14

4.11 Kas tead, millega köetakse lasteaiaaia ja mis on selle mõju?

Vastuse variant	Vastuste arv
Mõnikord	8
Jah	3
Ei	3
Kokku	14/14

4.12 Kui järjepidevalt lülitad välja elektroonilised seadmed, kui neid ei kasutata?

Vastuse variant	Vastuste arv
Alati	11
Mõnikord	3
Kokku	14/14

4.13 Kas lasteaed võtab osa energiasäästu kampaaniatest? Nimeta!

Vastused

1. Jah. näiteks „Sooja kampsuni nädal“ – keerame lasteaia temperatuuri madalamaks. „Maa tund“.
2. Soojakampsuni nädal, Maa päev, küünalde kogumine, fooliumkaante kogumine, toidu säästmine.
3. Sooja kampsuni nädal, taaskasutus päev, küünlajaht.
4. Jah, võtab. Oli nt sooja kampsuni nädal.

5. Sooja kampsuni nädal, digikoristusnädal.

6. Kampsuni päev, vanemate abil Maa tund.

7. Sooja kampsuni nädal.

8. Sooja kampsuni päev.

9. Jah, nt Maa päev.

10. Rohejaht, Maa tund.

11. Maa tund.

Kokku

11/14

5. TERVIS, HEAOLU JA VÄÄRTUSED

5.1 Kas vanemate rühmade lapsed teavad oma õigusi (ÜRO lapse õiguste konventsioon)?

Vastuse variant

Vastuste arv

Ei oska öelda

10

Osaliselt

2

Jah

1

Ei

1

Kokku

14/14

5.2 Kas lastele tutvustatakse teiste maade kombeid, muusikat ja jutte?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah	9
Harva	4
Kokku	13/14

5.3 Kas teed lastega regulaarselt meelerahu ja kohaloleku harjutusi?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah	10
Aeg-ajalt	4
Kokku	14/14

5.4 Kas tuled hea meelega tööle?

Vastuse variant	Vastuste arv
Enamasti	9
Jah, alati	5
Kokku	14/14

5.5 Kas saad lasteaias oma muret jagada? Kelle poole pöördud?

Vastused

-
1. Jah

 2. Jah

 3. Jah, pöördun oma rühma meeskonna poole, ka teiste kolleegide poole, usaldusisiku poole, direktori poole.

 4. Jah, saan oma muret jagada. Pöördun kas oma paarilise, õppejuhi või direktori poole.

 5. Oma meeskonna ja vajadusel veel mõni tore kolleeg, lasteaia direktor.

 6. Enamasti saan. Kõigepealt pöördun oma meeskonnaliikmete poole.

 7. Jah. Vastavalt vajadusele pöördun vastava inimesele.

 8. Saan, pöördun lasteaia juhi poole.

 9. Jah. Jagan mõtteid kolleegiga.

 10. Kolleegi või direktori poole.

 11. Oma kolleegide poole rühmas.

 12. Alati, kui on vajadus.

 13. Kolleeg, direktor.

 14. Rühmakaaslastele.

Kokku

14/14

5.6 Kuidas Sa oma tervist (vaimset ja füüsilist) toetad?

Vastused

-
1. Väärtustan piisavat und ja trenni, samuti jälgin, et jõuaks tegeleda ka töövälise asjadega.

 2. Teen trenni, tegelen endale meeldivate asjadega ja suhtlen endale sobivate inimestega.
-

-
3. Veedan aega perega, loen, käin kontsertidel ja teatris, matkan hea meelega.
-
4. Püüan olla füüsiliselt aktiivne, sh liigun palju jalgsi, tegelen hobidega.
-
5. Liikumine ja toitumine. Püüan piiri tõmmata töö- ja eraelu vahele.
-
6. Püüan liikuda palju värskes õhus, veedan aega oma lähedastega.
-
7. Käin jalutamas, loen raamatuid ja käin trennis.
-
8. Uni, tervislik toit, trenn, positiivsed suhted.
-
9. Füüsilise aktiivsuse ja raamatute lugemisega.
-
10. Kuulan muusikat, joonistan, käin looduses.
-
11. Oma aeg. Mets. Linnas kohvik.
-
12. Käsitöö, jalutuskäigud.
-
13. Sõidan jalgrattaga.
-
14. Käin jalutamas.
-

Kokku

14/14

5.7 Kas oled õppetöös käsitlenud vee ja eluslooduse seoseid?

Vastuse variant

Vastuste arv

Jah

6

Mõnikord

6

Harva

1

Kokku

13/14

5.8 Kas rõhutad, et inimesi ei tohi eripärade tõttu halvustada?

Vastuse variant	Vastuste arv
Jah	13
Pigem jah	1
Kokku	14/14

6. KOKKUVÖTE JA ETTEPANEKUD

6.1 Mis on Sinu arvates peamine takistus keskkonnasõbralikumal tegutsemisel?

Vastused

1. Vahendid, teadmised, huvi ja motivatsioon, lastevanemate tugi.
2. Aeg, teadmised, huvi ja motivatsioon.
3. Aeg, teadmised.
4. Huvi ja motivatsioon, lastevanemate tugi.
5. Aeg
6. Aeg
7. Aeg
8. Aeg
9. Aeg
10. Aeg
11. Huvi ja motivatsioon
12. Huvi ja motivatsioon

13. Lastevanemate tugi

14. Mee peame väga paljude erinevate asjadega korraga tegelema ja lõpuks ei tee midagi hästi.

Kokku

14/14

6.2 Nimeta üks konkreetne idee järgmiseks õppeaastaks.

Vastused

1. Õueala vabade (st teisedatavate) vahendite täiustamine.

2. Õuesõppe jaoks võiks olla rohkem valmis vahendeid.

3. Prügisorteerimise talgud loodusest (metsast).

4. Puidust mänguasjad vs plastrmänguasjad.

5. Õppeaia tegevuste regulaarsus.

6. Võtame rahulikumalt.

7. Sammude kogumine.

8. Taaskasutuslaat.

9. Vähem eesmärke.

10. Ei tea praegu.

11. Minu jalajälg.

Kokku

11/14

KOKKUVÕTE. LÕPPJÄRELDUS JA ARENGUSUUNAD

1. ÜLDINE TEADLIKKUS JA PANUSTAMINE

- Enamik töötajaid panustab Rohelise Kooli tegevustesse:
 - 11/14 vastajat aktiivselt või pigem aktiivselt
- Keskkonnapõhimõtteid tutvustatakse lastele:
 - järjepidevalt või aeg-ajalt kõigis rühmades
- Lapsevanemate kaasamise võimalusi hinnatakse olemasolevaks

Järeldus

Rohelise kooli tegevused on **igapäevatoösse integreeritud**, kuid panustamise aktiivsus ei ole kõigis rühmades ühtlane.

2. MÕJU TÖÖTAJATE ENDA KÄITUMISELE

Kõige sagedamini on töötajate igapäevaellu jõudnud:

- jäätmete sorteerimine
- vee ja elektri säästmine
- taaskasutus
- toiduraiskamise vähendamine

Oluline tähelepanek: mitmed töötajad tõid välja, et need harjumused olid neil juba varem olemas.

Järeldus

Rohelise kooli mõju töötajatele on **kinnistav ja toetav, mitte käitumist loov**

3. ELURIKKUS JA ÕUESÕPE

Tugevused

- Kõigil rühmadel on ligipääs niitmata alale
- Õues õpitakse loodust:
 - enamus vähemalt kord aastas
 - osadel ka igakuiselt või iganädalaselt
- Loodud on:
 - kompostikastid
 - peenrakastid
 - putukahotellid
 - lille- ja taimede kasvatamine

Kitsaskohad

- Õuesõppe sagedus on ebaühtlane
- Paljud kasutavad olemasolevat, kuid ei loo uusi lahendusi
- Vahendid on ajutised või puuduvad

Järeldus

Õuesõppe potentsiaal on olemas, kuid: **vajalik on süsteemsem ja paremini varustatud lähenemine**

4. JÄÄTMED JA RESSURSIÄÄST

Tugevused

- Kõik töötajad tunnevad end jäätmete sorteerimisel kindlalt
- Selged põhimõtted on olemas (14/14)
- Kompostimist kasutatakse laialdaselt
- Korduvkasutatavad nõud on kasutusel

- Aktiivne osalemine kampaaniates (nt maailmakoristuspäev)

Kitsaskohad

- Mitte kõik ei ole teadlikud kasutatavatest materjalidest (nt paberi päritolu)
- Kahepoolne printimine ei ole järjepidev

Järeldus

Jäätmete ja ressursisäästu valdkond on **üks lasteaia tugevamaid ja süsteemsemaid valdkondi**

5. TRANSPORT, TOIT JA ENERGIA

- Enamus töötajaid tuleb tööle autoga (8/14)
- Autosõite jagatakse, kuid mitte süsteemselt
- Energia säästmise harjumused on tugevad (nt seadmete väljalülitamine)
- Energiasäästukampaaniad on kasutusel (nt „Sooja kampsuni nädal“, „Maa tund“)

Kitsaskohad

- Toidu päritolu ja keskkonnamõju käsitlemine on ebajärjekindel
- Keskkonnamärgiste tutvustamine lastele on väga vähene

Järeldus

Keskkonnateadlik käitumine on olemas, kuid **õppesisu ja teemade käsitlemine vajab süsteemsemat lähenemist**

6. ÕPPETÖÖ JA KESKKONNATEEMADE KÄSITLUS

- Toataimede kaardistamine toimub (13/14)
- Lastele õpetatakse taimede hooldust, kuid pigem osaliselt
- Vee ja eluslooduse seoseid käsitletakse regulaarselt või aeg-ajalt

Kitsaskohad

- Laste teadmiste süsteemne arendamine (nt liikide tundmine) on piiratud
- Keskkonnateemade käsitus on rühmade lõikes ebaühtlane

Järeldus

Vajalik on **süsteemsem ja järjepidevam keskkonnahariduse ülesehitus**

7. HEAOLU JA VÄÄRTUSED

- Kõik töötajad tulevad tööle hea meelega
- Toimiv tugivõrgustik (kolleegid, juhtkond)
- Väärtuskasvatus (sallivus) on väga tugev

Järeldus

Hea töökeskkond toetab otseselt ka keskkonnategevuste edukust.

8. PEAMISED TAKISTUSED

Kõige sagedamini nimetatud:

- aeg
- motivatsioon
- teadmised
- lastevanemate tugi

Oluline tähelepanek: mitmed töötajad tunnevad, et tegevusi on palju ja fookus hajub

Järeldus

Peamine probleem ei ole hoiak, vaid **ressursside (eriti aja) puudus ja tegevuste killustatus**

9. ETTEPANEKUD

Peamised ideed:

- rohkem õuesõppe vahendeid
- õppeaia tegevuste regulaarsemaks muutmine
- taaskasutuslaad ja praktilised tegevused
- vähem, kuid selgemad eesmärgid

Järeldus

Töötajad ootavad **lihtsamat, praktilisemat ja paremini fokuseeritud lähenemist**

LÕPPJÄRELDUS

Töötajate küsitlus näitab, et:

Tugevused

- keskkonnategevused on hästi juurdunud
- jäätmete ja ressursisäästu süsteem toimib väga hästi
- töötajate hoiak on positiivne
- töökeskkond toetab arengut

Peamised järeldused

- Rohelise kooli mõju on **kinnistav, mitte muutusi loov**
- suurimad takistused on:
 - ajapuudus
 - tegevuste killustatus
- keskkonnaharidus on olemas, kuid:
 - **ebaühtlane**
 - vajab süsteemsust

Arengusuunad

1. Õuesõppe süsteemsem arendamine
2. Praktiliste vahendite ja lahenduste lisamine
3. Keskkonnateemade ühtsem lõimimine õppetöösse
4. Tegevuste prioriseerimine (vähem, kuid sisukamalt)